

Evaluering af arbejdet med den pædagogiske læreplan

De 3 små fisk

2023



Om skabelonen

Denne skabelon henvender sig til jer, som er ledere og medarbejdere i dagtilbud.

Formålet med skabelonen er at inspirere og understøtte jeres skriftlige evaluering af arbejdet med den pædagogiske læreplan. Den skal gennemføres mindst hvert andet år. Det er **ikke** et lovkrav, at I benytter denne skabelon.

Den lovgivningsmæssige ramme for udarbejdelse og evaluering af den lokale pædagogiske læreplan er dagtilbudsloven med tilhørende bekendtgørelse, der er udfoldet i Børne- og Undervisningsministeriets publikation [Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, 2018](#).

Vær opmærksom på:

- Den primære målgruppe for den skriftlige evaluering er jer selv og forældrene i jeres dagtilbud
- Det er et krav, at I reviderer jeres skriftlige læreplan på baggrund af evalueringen, hvis evalueringen skulle give anledning til ændringer eller justeringer.
- Fokus i evalueringen er på sammenhængen mellem det pædagogiske læringsmiljø og børnenes udbytte, dvs. hvorvidt og hvordan det pædagogiske læringsmiljø understøtter trivsel, læring, udvikling og dannelse for alle børn.
- Evalueringen skal offentliggøres.

Denne skabelon indeholder alle de lovmæssige krav til evalueringen. Lovkravene finder I i de to midterste afsnit "Evaluering og dokumentation" og "Inddragelse af forældrebestyrelsen". Skabelonen indeholder desuden spørgsmål, som kan støtte jeres evalueringsproces samt jeres fremadrettede arbejde med løbende at revidere den skriftlige læreplan.



[Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold](#)

Brug af skabelonen

Når I udfylder skabelonen, skal I klikke på *skrivefeltet*. I kan fremhæve tekster og indsætte billeder.

I kan slette denne side ved at markere teksten og billedet og trykke *delete*. I kan også slette den sidste side, hvis I ønsker det.

Arbejdet med den pædagogiske læreplan



”Lederen af dagtilbuddet er ansvarlig for at etablere en evalueringskultur i dagtilbuddet, som skal udvikle og kvalificere det pædagogiske læringsmiljø.”

”Med evalueringskultur i dagtilbuddet forstås, at lederen har ansvar for, at det pædagogiske personale og ledelsen løbende forholder sig reflektivt til, hvordan de pædagogiske læringsmiljøer understøtter børnegruppens trivsel, læring, udvikling og dannelse.”

Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 50-51

Hvilke dele af vores pædagogiske læringsmiljø har vi særligt haft fokus på over de sidste 2 år?

Her kan I opliste, hvad I har haft særligt fokus på som en del af arbejdet med læreplanen, fx morgenstund, leg, social udvikling. I kan også indsætte billeder eller andet fra jeres arbejde.

Vi har gennem hele 2023 haft fokus på vores legemiljøer/zoner. Miljøerne fremstår tydeligere og ryddelige. Vi har gennemgået legetøjet og sorteret kraftigt. Legemiljøerne er ikke statiske men følger børnenes interesser. Miljøerne er gjort tydelige med plakater, billeder på kurve der gør det overskueligt. Vi oplever at børnene nemmere kommer ind i en leg og kan fordybe sig.

Vi har været udfordret på vores udeareal, da området kræver mere af det enkelte barns sociale kompetencer. De voksne skal være opmærksomme på hvor de placerer sig på legepladsen. Vi forsøger at skabe en mere tydelig ramme, ved bl.a. at lave mindre legestationer med togbane, bilbane, trækloster og tegnebord udendørs. Børnene har mulighed for stille leg og fysisk aktivitet. Vi oplever at denne løsning bidrager til fællesskabet, da der er mulighed for at alle børn kan navigere i udemiljøet, da de kan veksle mellem det statiske og dynamiske.

Vi har struktureret hverdagen således, at der på bliver lavet ugeplaner som bliver sendt ud på Aula og hænger fysisk i institutionen. Planerne bliver gennemarbejdet på ugentlige stuemøder, hvor der også bliver arbejdet med smtte model over et tema i den forgangne uge. Børnenes dag bliver illustreret med piktogrammer og dialog ved samlingerne. Børnene er derudover inddelt på stuer i blandet alder og i mindre aktivitetsgrupper som er aldersopdelt. Børnene har faste pladser med deres billede på.

Vi oplever at den tydelige struktur har stor værdi hos børnene, da det giver ro og forudsigelighed for børnene som de trives godt i.

Hvordan har vi organiseret vores evalueringskultur?

Her kan I **kort** beskrive jeres arbejde med at etablere en systematisk evalueringskultur. I kan fx beskrive, hvordan, hvor ofte og i hvilke fora I drøfter, reflekterer over og evaluerer jeres pædagogiske praksis. I kan også beskrive, om I arbejder med særlige metoder, fx *Redskab til selvevaluering*, *Tegn på læring*, *Redskab til forankringsproces* eller om I arbejder eksperimenterende eller undersøgende med en særlig tilgang.

Vi er stadig i gang med at etablere en systematisk evalueringskultur fra tale til skrift. Denne proces kan i vores hverdag godt give nogle udfordringer, da det ikke er let i alle situationer at gå fra. Vi benytter Smtte-modellen på vores stuemøder og evaluerer ugen efter.

Evaluering er en del af vores daglige praksis. Vi er i løbende dialog med hinanden under og efter en aktivitet eller episode. Vi har ugentlige stuemøder, hvor vi taler om den daglige praksis og hvilke kommende tiltag der skal til i vores børnegruppe. Derudover har vi personalemøde en gang om måneden og en årlig personale dag. Her evaluerer vi på fælles aktiviteter og temaer. Vi planlægger nye aktiviteter på baggrund af disse evalueringer.

I forhold til børn i udsatte positioner bruger personalet logbog. Dette for at sikre at viden ikke går tabt, som kan komme barnet til gode når vi er i relationen.

Under udarbejdelse af læreplanen beskrev vi, at vi ville benytte Stine Elverkildes evalueringsmodel. Denne model har vi ikke brugt men vi bruger Smtte modellen, da denne er mere genkendelig for alle.

Smttemodellen bruges hver uge på stuemøder så vi hele tiden kan opkvalificere vores praksis og reflektere sammen.

Legeskemaerne bliver brugt efter behov.

Hvordan har vi arbejdet med vores lokale skriftlige læreplan?

Her kan I **kort** skrive, hvordan I har grebet arbejdet an, fx om I har lavet workshop, gennemført konkrete evalueringer, haft oplæg fra interne eller eksterne. I kan også indsætte billeder eller lignende.

I perioden fra læreplanen blev skrevet, er der kommet nye personaler til. Vi har derfor besluttet, at den eksisterende læreplan skal gennemgås med øje for et mere fælles sprog og i en opdateret udgave. Denne opgave vil vi rent praksis gribe an på vores personalemøder, hvor vi tager et punkt ad gangen. Her kan vi justere det fælles pædagogiske grundlag og gøre læreplanen til alles ansvar og som alle kan stå inde for.

I takt med at vi er blevet fusioneret er samarbejdet på tværs af alle 3 huse blevet mere tæt. Der er fælles børne aktiviteter og besøgsdage i husene.

Vi har etableret et fælles Med-udvalg med en repræsentant fra hvert hus. Disse møder giver rig mulighed for vidensdeling, inspiration og fællesskabsfølelse. Vi taler pædagogik og ser på hinandens praksis.

Evaluering og dokumentation af elementer i det pædagogiske læringsmiljø



”Lederen er ansvarlig for, at arbejdet med den pædagogiske læreplan evalueres mindst hvert andet år med henblik på at udvikle arbejdet. Evalueringen skal tage udgangspunkt i de pædagogiske mål og herunder en vurdering af sammenhængen mellem det pædagogiske læringsmiljø i dagtilbuddet og børnenes trivsel, læring, udvikling og dannelse.

Evalueringen skal offentliggøres.

Lederen af dagtilbuddet er ansvarlig for at sikre en løbende pædagogisk dokumentation af sammenhængen mellem det pædagogiske læringsmiljø og børnenes trivsel, læring, udvikling og dannelse. Den pædagogiske dokumentation skal indgå i evalueringen.

Som led i at kunne evaluere sammenhængen mellem det pædagogiske læringsmiljø i dagtilbuddet og børnegruppens trivsel, læring, udvikling og dannelse kan der fokuseres på elementer i det pædagogiske læringsmiljø. På den ene side fx, hvordan børnesynet, børneperspektivet og arbejdet med dannelse kommer til udtryk i det daglige pædagogiske arbejde, og på den anden side eksempelvis:

- Børnegruppens trivsel og læring
- Børn i udsatte positioners trivsel og læring
- Tosprogede børns trivsel og læring
- Det enkelte barns trivsel, læring, udvikling og dannelse.

Fokus på enkelte elementer kan bidrage til at kvalificere evalueringen af sammenhængen mellem det pædagogiske læringsmiljø og børnenes trivsel, læring, udvikling og dannelse.”

Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 51

Udvælg en eller flere evalueringer, som I har gennemført i de seneste to år, og saml op på erfaringerne ved at svare på nedenstående fire spørgsmål for hver evaluering. De fire spørgsmål knytter an til trinene i en evalueringsproces. Vælg gerne evalueringer, som betød, at I efterfølgende ændrede jeres pædagogiske praksis.

Hvad var formålet med den evaluering, vi gennemførte?

Her skriver I **kort**, hvilket område i jeres pædagogisk læringsmiljø I satte fokus på i evalueringen og hvorfor. Hvad var det I var nysgerrige på eller der udfordrede jer? Dette er trin 1 i evalueringscirklen.

Vi har valgt at fokusere på vores pædagogiske læringsmiljøer. Vi var udfordret på at nogle børn havde svært ved at fordybe sig og finde ro. Det var uoverskueligt at rydde op, da der ikke var tydelige legemiljøer, hvor legetøjet kunne være. Ydermere blev det sværere for de børn der i forvejen var i en udsat position at deltage i fællesskabet.

Hvilken pædagogisk dokumentation har vi indsamlet i arbejdet med den gennemførte evaluering?

Her beskriver I **kort** den dokumentation af det pædagogiske læringsmiljø, I har indsamlet i forbindelse med evalueringen. Pædagogisk dokumentation kan bestå af en vifte af forskellige måder at beskrive børnenes trivsel, læring, udvikling og dannelse på, fx praksisfortællinger, fotos, observationer, videooptagelser, screeninger, relationsskemaer, børneinterviews, tegninger. Indsamling af pædagogisk dokumentation er trin 2 i evalueringscirklen. Har I under evalueringen skrevet på en planche eller lignende, kan I indsætte et billede.

Vores dokumentation består primært af observationer i hverdagen. Vi har drøftet hvilke tiltag der skulle til på personalemøder.

Vi har haft en arbejdsdag i alle 3 huse, hvor vi har malet, fået bygget en hyggekrog, indkøb af nye møbler og indretning med øje for æstetik og legezoner.

Hvad lærte vi om sammenhængen mellem vores pædagogiske læringsmiljø og børnenes trivsel, læring, udvikling og dannelse?

Her skriver I **kort** resultaterne af jeres analyse, fx hvordan den indsamlede dokumentation gjorde jer klogere på det, I var blevet nysgerrige på? Hvad var jeres vurdering af det pædagogiske læringsmiljøes betydning for børnegruppens trivsel, læring, udvikling og dannelse? Dette er første del af trin 3 i evalueringscirklen. Har I under evalueringen skrevet resultaterne på en planche eller lignende, kan I indsætte et billede.

Der er visuelt kommet mere ro, da der er faste pladser til legetøjet. Det er lettere for børnene at hjælpe med at rydde op, når de ved hvor tingene skal være.

Vi er blevet klogere på at legemiljøer, som er tydelige, har stor værdi for børnenes trivsel og læring. Børnenes relationer er blevet styrket fordi det er nemmere at invitere og komme ind i en leg der er tydelig. Det er nemmere at få øje på hinandens interesser og mødes i en fælles leg. Børnene kan fordybe sig i

længere tid og vi ser flere relationer på tværs af alder og køn. Det er også blevet nemmere for nogle udsatte børn at indgå på mere lige vilkår med de andre børn, da rammen er lettere at læse.

Hvilke ændringer og/eller justeringer af praksis gav evalueringen anledning til?

Her skriver I **kort**, hvordan I handlede på baggrund af jeres nye indsigter om jeres pædagogiske læringsmiljø. I kan bl.a. skrive, hvorvidt evalueringen gav anledning til at justere jeres pædagogiske praksis, og om den gav anledning til at afprøve konkrete tiltag og justere jeres skriftlige læreplan. I kan også samle op og se på tværs af de udvalgte områder, I har evalueret. Er justeringerne stadig en del af jeres praksis i dag? Har I brugt jeres indsigter i udvalgte evalueringer i andre sammenhænge? Dette er anden del af trin 3 i evalueringsskemaet.

På baggrund af vores løbende evalueringer opkvalificerer vi hele tiden legezonerne, således at de er interessante og udviklende for børnene. Vi er blevet mere opmærksomme på, at børnene er med til at skabe legezonerne, det kan eksempelvis være konstruktion af en vulkan til dino-zonen eller købmandsvarer til købmandsbutikken.

I og med at der er kommet tydeligere legemiljøer, der er lettere at læse for alle, oplever vi også børn i udsatte positioner har fået mere overskud. Dette overskud er vigtigt, når barnet i andre situationer møder modstand.

Inddragelse af forældrebestyrelsen



”Forældrebestyrelsen i kommunale, selvejende og udliciterede daginstitutioner skal inddrages i udarbejdelsen og evalueringen af og opfølgningen på den pædagogiske læreplan.

Forældrebestyrelsen for den kommunale dagpleje skal inddrages i udarbejdelsen og evalueringen af og opfølgningen på den pædagogiske læreplan.”

Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 52

Hvordan har vi inddraget forældrebestyrelsen i evalueringen af den pædagogiske læreplan?

Her skriver I **kort**, hvordan I har inddraget forældrebestyrelsen og eventuelt forældrerådet, fx om I har drøftet, hvad I har sat fokus på i løbende evalueringer, resultaterne og hvilke tiltag det har givet anledning til, eller hvordan forældrebestyrelsen aktivt har været inddraget i ændringer eller justeringer af den daglige praksis.

Forældrebestyrelsen bliver løbende orienteret og inddraget. I forbindelse med vores struktur ændring, har vi været i dialog med bestyrelsen.

Det fremadrettede arbejde



”En systematisk og udviklende evalueringskultur er central for den løbende udvikling af den pædagogiske praksis, og målet er bedre pædagogiske læringsmiljøer for børnene gennem en systematisk evalueringskultur og en meningsfuld og udviklende feedback til det pædagogiske personale.”

Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 50-51

Hvilke områder af vores pædagogiske læringsmiljø vil vi fremadrettet sætte mere fokus på?

Her kan I **kort** skrive, hvad I vil sætte fokus på i jeres pædagogiske læringsmiljø fremadrettet og hvorfor. I afsnit ét så I tilbage på, hvad I allerede har arbejdet med. Har I fået øje på, om der er dele af jeres pædagogiske læringsmiljø, I ikke har haft fokus på, fx rutinesituationer, børn i udsatte positioner, mv.? I kan også skrive, om der er områder, I har haft fokus på, men har behov for at genbesøge.

Vi vil dykke endnu dybere og se nærmere på vores udeområde. Vi har behov for at gøre området endnu mere tydeligt med kreative områder. Hvordan kombinerer vi udelliv og kreativitet? Skabe flere muligheder for små fællesskaber og børn i udsatte positioner.

At få alle personaler til at tage ansvar og være en del af processen.

Hvordan vil vi justere organiseringen af vores evalueringskultur?

Her kan I **kort** beskrive, om I oplever, at organiseringen af jeres evalueringskultur har understøttet meningsfulde drøftelser, refleksioner, analyser og vurderinger af jeres pædagogisk praksis i hverdagen? Eller om jeres erfaringer giver anledning til at justere organiseringen af jeres evalueringskultur, fx om der er brug for at afprøve andre måder at mødes og måder at reflektere sammen, justere hyppigheden af møder eller fastholde god evalueringspraksis.

Vi vil bl.a. justere vores evalueringskultur, så stuerne hver især byder ind med deres refleksioner som vi drøfter i fællesskab på vores personalemøder.

Hvordan har eller vil vi på baggrund af denne evaluering ændre og/eller justere vores skriftlige pædagogiske læreplan?

Vi vil justere og ændre visse punkter i læreplanen som ikke længere er aktuelle.

- Den måde vi har organiseret os på, er ændret.
- Samarbejdet på tværs af husene
- Vi bruger en anden evalueringsmodel
- Fælles sprog i den skriftlige udførelse
- Gå mere i dybden med temaerne og gerne med praksisnære eksempler.

Her kan I finde yderligere inspiration til arbejdet med den pædagogiske læreplan

Til at understøtte og inspirere jeres videre arbejde med evalueringskultur og den styrkede pædagogiske læreplan er der udviklet en række øvrige understøttende materialer. Alle inspirationsmaterialer – nuværende og kommende – kan findes på www.emu.dk/dagtilbud



Redskab til selvevaluering er en ramme til systematisk at analysere jeres praksis inden for centrale områder i den styrkede pædagogiske læreplan.



Redskab til forankringsproces indeholder fem tilgange til, hvordan I kan arbejde med forandring og forankring af et stærkt pædagogisk læringsmiljø.



Podcastserien Børnehøjde er en faglig podcast om pædagogik og læreplan. Andet tema i serien sætter i tre afsnit fokus på evalueringskultur. Til temaet findes et dialogkort med spørgsmål til refleksion.



Alle materialer kan findes på www.emu.dk/dagtilbud



BØRNE- OG
UNDERVISNINGSMINISTERIET

Evaluering af arbejdet med den pædagogiske læreplan

© 2020
Danmarks Evalueringsinstitut og
Børne- og Undervisningsministeriet

Citat med kildeangivelse er tilladt

Design: BGRAPHIC